

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie gminy Sobótka
w 2016 roku

SOBÓTKA

Sobótka, kwiecień 2017 r.

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sobótka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, jednym z zadań gminy jest wykonanie rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na jej terenie. Szczegółowy zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ustawy.

Analizę dla gminy Sobótka sporządzono na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, jak również z kwartalnych raportów zawierających miesięczne zestawienia ilości odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) składanych przez firmę zarządzającą PSZOK.

3. Zagadnienia ogólne

Gmina Sobótka w dniu 7 grudnia 2015 r. podpisała umowę nr 186/15 z Zakładem Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o. z siedzibą w Sobótce przy ul. Warszawskiej 4 na zadanie pn. „Świadczenie usług związanych z odbieraniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w Gminie Sobótka oraz ich zagospodarowaniem w roku 2016”, jako wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego. Przedmiotowa umowa została zawarta na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. a wynagrodzenie wstępne zgodnie z przedstawioną ofertą wyniosło 1 899 976,44 zł brutto. Zgodnie z zawartą umową rozliczenie za usługę odbywało się na podstawie miesięcznych faktur, opartych o faktycznie zebraną ilość odpadów komunalnych w podziale na poszczególne rodzaje odpadów.

Przedmiot w/w umowy obejmował w szczególności:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, z pojemników będących własnością mieszkańców,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów poprzez:
 - zapewnienie obsługi gniazd do selektywnej zbiórki składających się z 4 pojemników o pojemności 1100 l (żółty-tworzywa, niebieski - papier, biały - szkło bezbarwne i zielony - szkło kolorowe) będących własnością gminy oraz

- podstawienie 11 dodatkowych gniazd w miejscach wskazanych przez zamawiającego,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów w domach jednorodzinnych, poprzez dostarczenie kompletu worków (żółte, niebieskie, białe, zielone i brązowe) o pojemności od 60 do 120 l i odbiór tych odpadów,
 - podstawienie i opróżnianie 16 szt. specjalistycznych pojemników o poj. 360 l do zbiórki odpadów biodegradowalnych;
 - organizację gniazd do zbiórki odpadów w miejscowościach „letniskowych”, poprzez podstawienie na osiedlach domków letniskowych kontenerów do zbierania odpadów zmieszanych i biodegradowalnych.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XXVII/260/12 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 listopada 2012 r. i zmienionym Uchwałą Nr XXII/166/16 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 29 czerwca 2016 r. na terenie gminy funkcjonują dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. System pojemnikowy służy przede wszystkim mieszkańcom budynków wielolokalowych oraz stanowi on uzupełnienie dla mieszkańców domów jednorodzinnych. Polega on na zbieraniu odpadów w 4 różnych pojemnikach, które ustawione wspólnie tworzą tzw. gniazdo. Każdy z pojemników różni się od siebie kolorem, który uzależniony jest od przeznaczenia pojemnika. Pojemnik w kolorze żółtym przeznaczony do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych, metalu i wielomateriałowych, pojemniki niebieskie na papier i tekturę, białe na szkło bezbarwne, zielone na szkło kolorowe. Dodatkowo przy gniazdach na terenach miejskich gminy podstawionych zostało 16 pojemników brązowych na odpady biodegradowalne. Pojemniki brązowe mają pojemność 360 l, zaś pozostałe są o pojemności 1100 l. Pojemniki są opróżniane w zależności od potrzeby, jednak w przypadku tworzyw, papieru i odpadów biodegradowalnych nie rzadziej niż raz w tygodniu.

System workowy przeznaczony jest dla mieszkańców domów jednorodzinnych. Każdy z właścicieli domów gromadzi selektywnie zebrane odpady w workach wykonanych z LDPE lub HDPE dostarczonych przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. Worki podobnie jak pojemniki różnią się kolorami, które są takie same jak w przypadku pojemników. Pojemność worków uzależniona jest od rodzaju zbieranych odpadów, i tak na odpady biodegradowalne przeznaczone są worki o poj. 90 l (5 szt. na rodzinę), na szkło bezbarwne i kolorowe worki o poj. 90 l (po jednym worku) oraz na papier i tworzywa o poj. 120 l (jeden worek niebieski i dwa żółte). Odpady odbierane są z przed nieruchomości w dni określone w harmonogramie, jednak nie rzadziej niż:

- papier (niebieski), tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe (żółty) - raz na dwa tygodnie,
- szkło bezbarwne (biały) i kolorowe (zielony) - raz w miesiącu,
- odpady biodegradowane (brązowy) - w okresie od grudnia do marca raz w miesiącu a w pozostałych miesiącach raz na dwa tygodnie.

Mieszkańcy po wystawieniu worka z odpadami w zamian otrzymują nowy worek o odpowiednim przeznaczeniu. Harmonogram odbioru odpadów dostarczany jest przez wykonawcę do mieszkańców oraz udostępniany jest na stronach internetowych gminy i wykonawcy.

W 4 aptekach zlokalizowanych na terenie miasta zbierane były przeterminowane leki: Apteka „Słowiańska” przy ul. Świdnickiej 17a, Apteka „Rumiankowa” przy ul. R. Zmorskiego 1, Apteka ExpressPharm przy ul. Warszawskiej 9a oraz Apteka „Przyjazna” przy ul. Mickiewicza 1a.

W roku 2016 na terenie gminy dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu RTV/AGD, tzw. „wystawki”. W ramach prowadzonej akcji mieszkańcy gminy mogli wystawić przed swoje posesje odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV/AGD oraz zużyte opony samochodów osobowych, które bezpłatnie odbierane były przez ZUK „HADLUX”.

Ponadto zgodnie z Uchwałą XXVII/261/12 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz uchwałą nr XXII/167/16 z dnia 29 czerwca 2016 r. mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/1 obręb Strzegomiany. Mieszkańcy za okazaniem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości mogą własnym transportem przywieźć w każdej ilości następujące odpady:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
- odpady zielone,
- odpady ulegające biodegradacji inne niż zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach,
- papier i tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe

oraz odpady budowlane i rozbiórkowe jednorazowo nie więcej niż 500 kg/miesiąc.

4. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sobótka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Gmina Sobótka zgodnie z Uchwałą NR XXIV/617/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012 (Dz. Urz. Woj. 2012.3039) znalazła się w regionie południowym, w którym w 2016 roku istniały 3 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych (Bielawa, Ścinawka Dolna i Zawiszów), 4 kompostownie (Bielawa, Szalejów Górny, Ścinawka Dolna i Zawiszów) oraz 2 składowiska odpadów (Ścinawka Dolna i Zawiszów). Całość zebranych odpadów zmieszanych o kodzie 20 03 01 trafiła do instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie (Zawiszów 5, 58-100 Świdnica) i została poddana procesowi R12.

Również do Zawiszowa, jednak do instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia) zostały przekazane odpady odebrane od właścicieli nieruchomości o kodzie 20 02 01. Łączna masa zebranych z terenu całej gminy odpadów biodegradowalnych wyniosła 651,4 Mg i w całości została poddana procesowi kompostowania. Ilość selektywnie zebranych odpadów biodegradowalnych w roku ubiegłym wzrosła o 34% w stosunku do roku 2015.

W związku z powyższym w roku 2016 na terenie gminy został osiągnięty dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), tj. 45%.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2016 roku Gmina nie prowadziła żadnych inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W kolejnych latach należałoby przewidzieć sukcesywną wymianę gniazd do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, tak aby poprawić ich sprawność, estetykę oraz dostosować do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19).

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych oraz ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

W ramach przetargu nieograniczonego, który odbył się w IV kwartale 2015 r., złożono dwie oferty, które spełniały wymagania określone przez Zamawiającego. W toku przeprowadzonego postępowania najkorzystniejszą była oferta Zakładu Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o. Zgodnie z umową rozliczenie za usługę odbierania

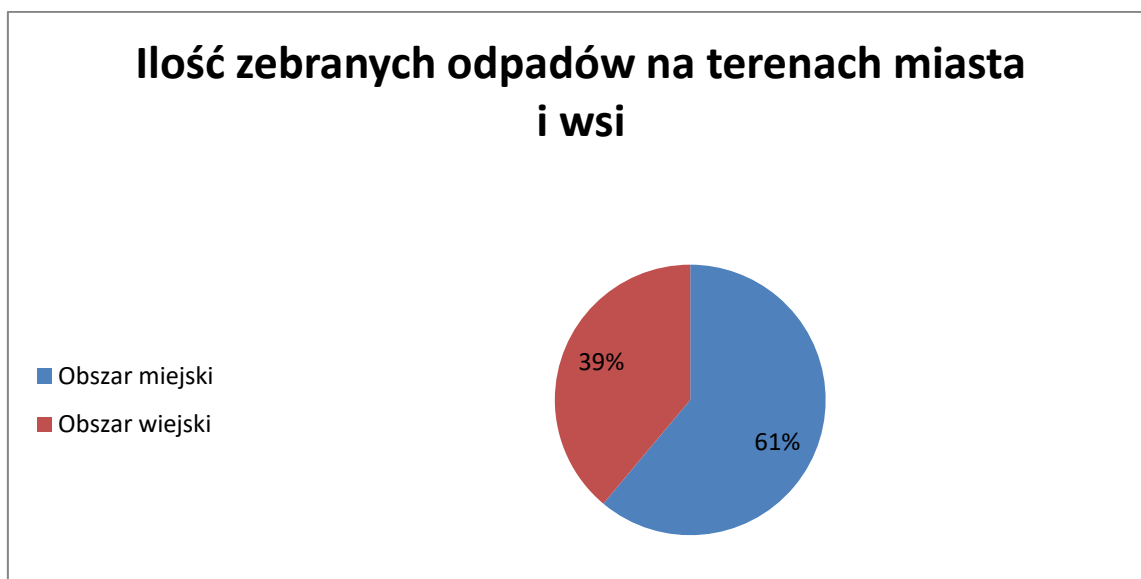
i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbywało się na podstawie miesięcznych faktur sporządzanych po zaakceptowaniu protokołu o ilości zebranych poszczególnych frakcji. Każdy z rodzaju zebranych odpadów zgodnie z ofertą miał wyznaczoną cenę.

Rodzaj zebranego odpadu	Cena brutto za zebraną tonę (zł)
zmieszane	492,00
biodegradowalne	420,00
tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe	370,01
szkło kolorowe	260,00
szkło bezbarwne	260,00
papier i tektura	310,00

Tabela 1. Cena zbiórki 1 tony poszczególnej frakcji odpadów zebranych z terenu gminy Sobótka

Na terenie gminy Sobótka wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2016 roku posiadało 12 przedsiębiorstw. W przeciągu roku złożono jeden wniosek o wpisanie do rejestru. Firmami z rejestru, które faktycznie odbierały odpady na terenie gminy były: Zakład Usług Komunalnych „HADLUX” sp. z o.o., Remondis Sp. z o. o. oraz A.S.A. EKO POLSKA Sp. z o.o.

W 2016 roku na terenie gminy Sobótka łącznie zebrano 3 697,5 Mg odpadów zmieszanych (dane na podstawie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami), były to zarówno odpady zmieszane z terenu nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych (zakłady pracy, hotele, sklepy etc.). Niemal 2/3 odpadów zmieszanych została zebrana na terenach miejskich gminy, było to 2 259,2 (61% łącznie zabranej masy odpadów) ton, zaś na obszarze wiejskim zebrano 1 438,3 ton (39%).

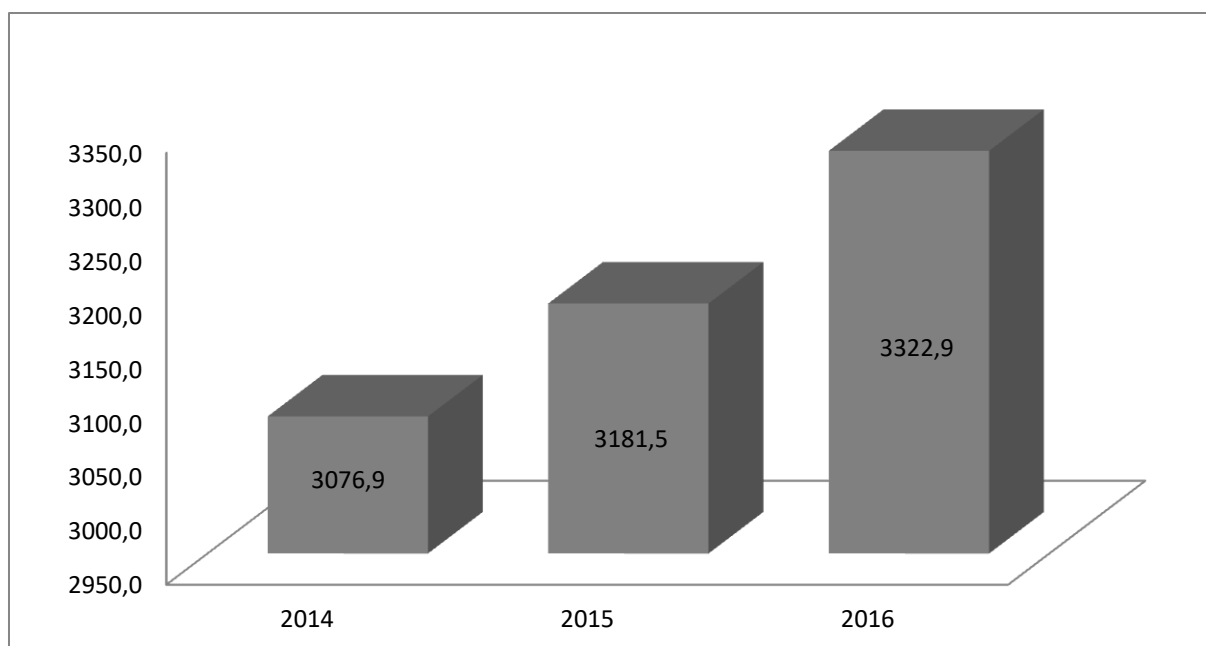
Rys. 1 Udział odpadów zmieszanych w zależności od miejsca ich zbierania

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy mają podpisane indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie z półrocznymi sprawozdaniami dostarczonymi do Gminy przez podmioty odbierające odpady komunalne ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców w 2016 r. wyniosła 3 322,9 Mg z terenu 3873 nieruchomości, z pozostałych właścicieli nieruchomości, tj. od 240 właścicieli nieruchomości, ilość ta wyniosła 374,7 Mg.

Rys. 2 Ilość zebranych odpadów zmieszanych ze względu na rodzaj nieruchomości, z której są obierane

Analizując ostatnie lata, a dokładniej okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2016 r., można zaobserwować wzrost ilości zebranych odpadów zmieszanych, zarówno od osób prywatnych jak i przedsiębiorstw z terenu gminy. W roku ubiegłym zebrano o 8% więcej odpadów komunalnych zmieszanych niż na początku działania „nowego” systemu gospodarowania odpadami (Rys. 3). W przeliczeniu na jednego mieszkańca średnia ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych w skali roku wynosi 287,4 kg. Coroczny wzrost zbierania odpadów zmieszanych, o kodzie 20 03 01, powoduje również wzrost kosztów zbierania i zagospodarowania tych odpadów. W roku ubiegłym koszt zbierania odpadów zmieszanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniósł 1 634 902,43 zł, co stanowi wzrost w/w kosztów w stosunku do roku 2014 o 28 %.

Rys. 3. Ilość odpadów zmieszanych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2014-2016 [Mg]

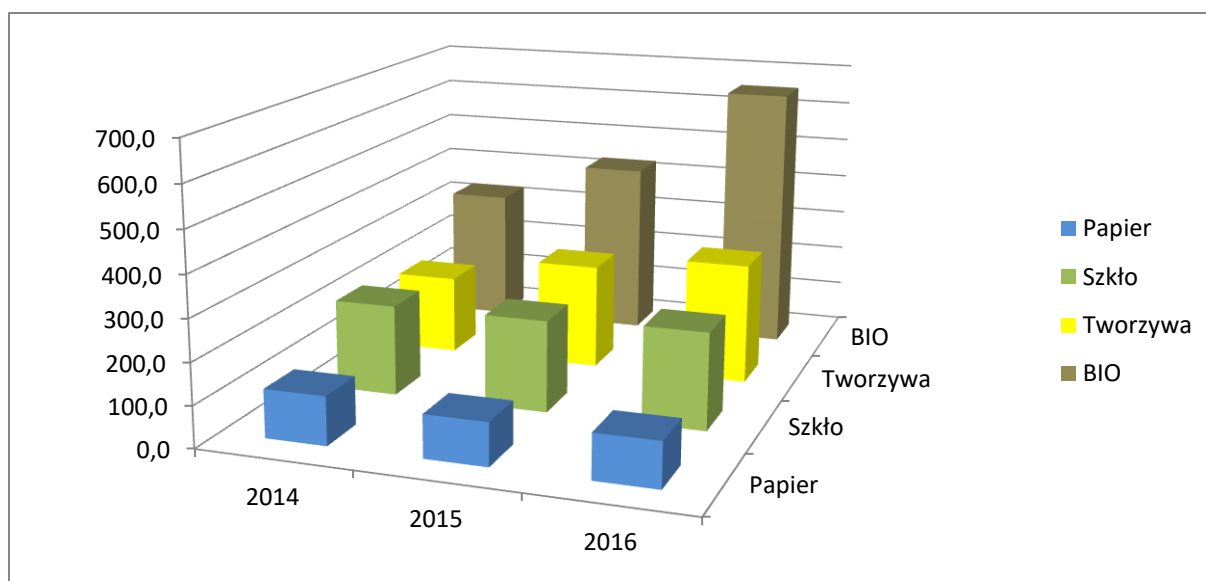
W roku 2016 z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano ponadto następujące ilości odpadów selektywnie zebranych:

Rodzaj odpadów	Tworzywa	Papier	Szkło kolorowe	Szkło białe	Biodegradowalne
Ilość [Mg]	294,0	108,0	178,6	55,8	651,2

Tabela 2. Ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2016

Dodatkowo w ramach akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, która odbywa się dwa razy do roku, zebrano 55,6 Mg tych odpadów.

Łączna ilość selektywnie zebranych odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych wyniosła 1 343,2 Mg. W porównaniu do roku 2014 jest to wzrost o ponad 44% ilości odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie gminy Sobótka. W szczególności nastąpił niemal dwukrotny wzrost zbierania odpadów biodegradowalnych oraz ponad 50% wzrost odpadów z tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych (Rys. 4). Koszt „selektywnej” zbiórki w roku wyniosły 491 709,69 zł, co stanowi względem roku 2014 wzrost o 18%.

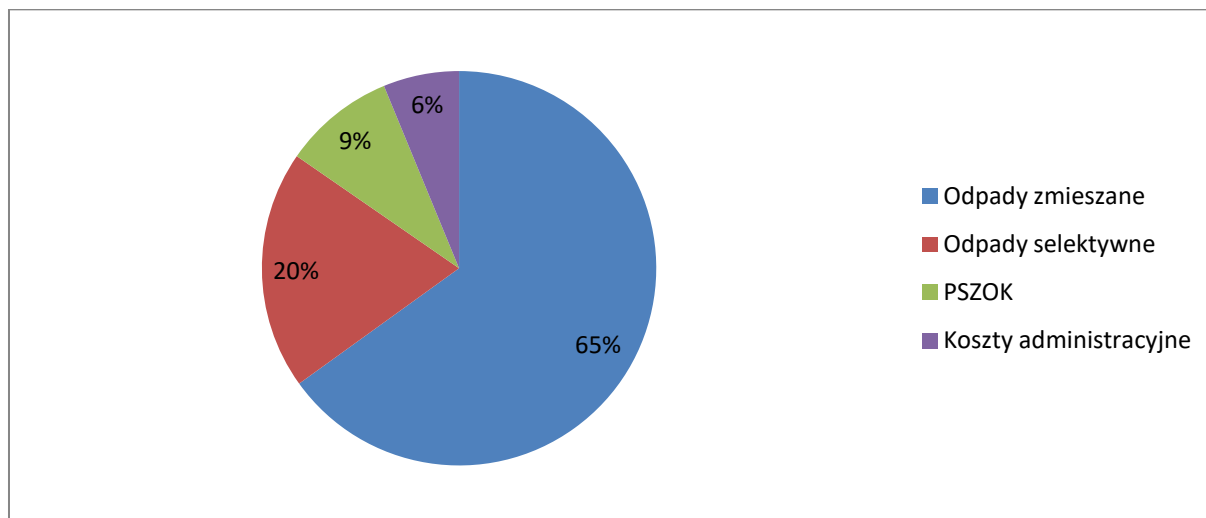
Rys. 4. Ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu nieruchomości zamieszkałych (w podziale na 4 frakcje) w latach 2014-2016 [Mg]

Ponadto w roku ubiegłym Gmina Sobótka poniosła koszty związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/1 obręb Strzegomiany. Koszty te wyniosły 230 124,00zł. W ciągu roku na terenie PSZOK zebrano następujące ilości odpadów:

<i>rodzaj odpadów</i>	<i>kod odpadu</i>	<i>Masa odebranych odpadów [Mg]</i>
gruz budowlany	17 01 01	68,00
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	7,44
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 35 20 01 36	8,64
urządzenia zawierające freony	20 01 23	3,56
odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	28,76
tekstylia	20 01 11	0,16
zużyte opony	16 01 03	1,97
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	0,48
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	0,20
opakowania z metali	15.01 04	0,50
opakowania ze szkła	15 01 07	0,18

Tabela 3. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w poszczególnych kwartałach roku 2016

Koszty administracyjne i edukacji ekologicznej związane z gospodarką odpadami w roku ubiegłym wyniosły 156 340,00 zł.

Rys.5. Podział kosztów w roku 2016 związanych z systemem gospodarki odpadami.

Łącznie koszty poniesione w 2016 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 2 513 076,12 zł, są to o 21 % wyższe koszty niż w porównywanym wcześniej roku 2014, co w szczególności wiąże się ze wzrostem ilości odpadów zmieszanych odbieranych z nieruchomości zamieszkałych.

7. Liczba mieszkańców Gminy Sobótka.

Zgodnie z danymi Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych (dalej: BELiDO) w UMiG w Sobótce z grudnia 2016 roku na terenie Gminy Sobótka zameldowanych było 12 474 osób, z czego 6 762 osób na terenie miasta i 5 712 osób na terenach wiejskich gminy. Z danych będących w posiadaniu Referatu Podatków i Opłat, sporządzonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynika, iż w roku 2016 gminny system objął 10 624 mieszkańców, z czego 5 842 osób z terenu miasta (4 927 osób selektywnie zbierających i 915 osób nie prowadzących selektywnej zbiórki odpadów) oraz 4 782 osób z terenów wiejskich gminy (4 226 osoby selektywnie zbierające i 556 osób nie prowadzących selektywnej zbiórki odpadów). Ponadto na terenie gminy zbiórką odpadów komunalnych objęto 312 nieruchomości letniskowych, których właściciele w 97% zadeklarowali selektywny sposób zbierania odpadów. Różnica pomiędzy danymi BELiDO i z referatu podatków wynika z faktu, iż dane ewidencyjne są danymi meldunkowymi, zaś w deklaracjach uwzględnione są jedynie osoby zamieszkujące, w związku z czym nie zostały w nich ujęte osoby, które przebywają za granicą bądź zamieszkują w innej miejscowości ze względu na miejsce nauki lub pracy.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe na terenie gminy, w związku z tym właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, muszą posiadać podpisaną umowę na wywóz tych odpadów z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Ze sprawozdań przekazywanych do tut. urzędu wynika, że odpady komunalne zbierane są w szczególności ze sklepów, hoteli i pensjonatów, zakładów pracy oraz placówek publicznych. Do każdego ze sprawozdań dołączany jest wykaz właścicieli, którzy takie umowy zawarli lub rozwiązali. Wykazy te są na bieżąco weryfikowane. Właściciele nieruchomości, którzy umowy nie zawarli wzywani są do okazania się taką umową, a w przypadku jej braku do podpisania z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru. W roku 2016 w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono kilka przypadków braku podpisanej umowy. Skontrolowane przedsiębiorstwa niezwłocznie podpisały stosowne umowy.

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Całość odpadów zmieszanych zebranych na terenie gminy Sobótka (3 697,483 Mg) została przekazana do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie i poddana procesowi R12. Zielone odpady zebrane z terenu gminy o kodzie 20 02 01 w całej ilości, tj. 651,4 Mg, zostały oddane do instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (Kompostownia) w Zawiszowie, i poddane procesowi kompostowania.

Sporządził: Jakub Zawada, inspektor ds. gospodarki komunalnej w UMiG Sobótka